

Warszawa, 03.03.2025 r.

Dotyczy: Ustawa – o rynku pracy i służbach zatrudnienia uchwalona przez Sejm w dniu 21 lutego 2025 - informacja dla sektora usług rozwojowych

Na przełomie września i października 2022 roku ogłoszony został projekt nowej ustawy – o aktywizacji zawodowej, która miała zastąpić aktualnie obowiązującą ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku – o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Pierwotnie planowano wejście w życie nowej ustawy 1 stycznia 2023 r. Do pierwotnego projektu zgłoszono bardzo wiele uwag w procesie opiniowania i konsultacji publicznych. Swoją obszerną opinię wyraziła także Polska Izba Firm Szkoleniowych, poprzedzoną obszerną informacją i okresem konsultacji z członkami PIFS. Z końcem marca 2023 został opublikowany w RCL zmodyfikowany projekt ustawy, który częściowo uwzględniał także nasze uwagi, ale nadal był daleki od doskonałości. Ostatecznie proces legislacyjny nie został doprowadzony do końca, a zgodnie z zasadą dyskontynuacji, w związku z upływem kadencji Sejmu, projekt stracił ważność.

Zgodnie z zapowiedziami nowe Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęło prace nad nową ustawą. W ich wyniku został opublikowany projekt, który wprowadził ma nieco zmienioną nazwę (jak w tytule), ale układ, struktura i zakres był wyraźnie zbieżny z wersją projektu z 2023 roku. Do tego projektu odnieśliśmy się w obszernej opinii publikowanej w dniu 4 lipca 2024 r. Projektodawca pozostał obojętny na ponawiane propozycje i uwagi ze strony PIFS. Przez kilka miesięcy proces legislacyjny praktycznie zamarł. Dość niespodziewanie w styczniu tego roku projekt został skierowany do Sejmu i szybko uchwalony. Wspomniana zbieżność z wersją ukształtowaną już w 2023 roku pozwala na analizę uchwalonej właśnie ustawy poprzez nawiązanie do analizy poprzednich wersji projektu, zakresu uwzględnienia naszych wcześniejszych uwag i komunikatów, jakie w sprawie procesu legislacyjnego publikowaliśmy w 2023 i 2024 roku. Dla ułatwienia analizy ustawy załączamy na końcu informacji specjalnie sporządzony dla Was spis treści, obrazujący strukturę i zakres regulowany ustawą, z nazwami działów i numeracją stron. Działy i rozdziały o szczególnym znaczeniu dla sektora zostały zaznaczone pogrubieniem i uzupełnione numerami

artykułów. Wprawdzie struktura aktu, nazwy działów i rozdziałów nie uległy istotnym zmianom w stosunku do wcześniej omawianych wersji projektu – co niewątpliwie ułatwia lekturę ustawy - należy mieć na uwadze, że pozorna zbieżność nie oznacza identyczności, a nawet drobne zmiany mogą mieć istotne znaczenie merytoryczne.

Uchwalenie przez Sejm ustawy nie oznacza jej rychłego obowiązywania. Teraz będzie go rozpatrywał Senat, a po zakończeniu procedury parlamentarnej ustawa trafi do podpisu Prezydenta RP. Zakładając pozytywny przebieg całego procesu można przyjąć, że zajmie on jeszcze co najmniej kilka tygodni i opublikowania ustawy można się spodziewać najwcześniej w kwietniu br. Zacznie ona obowiązywać pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia – być może zatem od maja, a prędzej czerwca br. Zachowano okres przejściowy dla podmiotów świadczących usługi rozwojowe na rejestrację w BUR, ale jest on krótszy aniżeli we wcześniejszych wersjach. Mamy na to czas do 31 grudnia 2025 roku.

To bardzo obszerna regulacja, podobnie jak ustawa którą ma zastąpić – projekt zawiera 460 artykułów na 340 stronach. Z punktu widzenia naszego sektora szczególnie najistotniejsze regulacje zawarte są w Dziale VII, Rozdziale 3 - **Rozwój umiejętności i podnoszenie kwalifikacji str. 93 - 113 , art. 99 - 134**), oraz w Dziale VIII, Rozdziale 6 – **Środki FP na finansowanie zadań w ramach KFS str.218-220, art.284-289**). Te rozdziały ustawy należy analizować ze szczególną uwagą, gdyż zawierają wiele zmian wprawdzie z pozoru drobnych, ale mogących mieć istotne znaczenie w praktyce udzielania wsparcia rozwojowego z wykorzystaniem instrumentów regulowanych w tej ustawie. To nie oznacza, że w pozostałych działach nie znajdują się propozycje o istotnym znaczeniu systemowym, czy też ważne dla tych firm sektora, które poza działalnością szkoleniową realizują inne formy pomocy regulowane ustawą, takie jak np. pośrednictwo pracy czy poradnictwo zawodowe.

Poniżej treści naszych opinii do projektów ustawy z komentarzami (kursywą i kolorem) czy i na ile nasze uwagi zostały wzięte pod uwagę, oraz jakie najistotniejsze dla nas zmiany nastąpiły w uchwalonej ustawie.

Link do uchwalonej w dniu 21 lutego 2025 roku ustawy -

[https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/948_u/\\$file/948_u.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/948_u/$file/948_u.pdf)

Opinie i uwagi PIFS do projektu ustawy z omówieniem ich uwzględnienia w ustawie uchwalonej przez Sejm 21 lutego 2025 roku – o rynku pracy i służbach zatrudnienia

- 1. Uwaga ogólna.** PIFS podziela pogląd wyrażony w uzasadnieniu do projektu o konieczności uchwalenia nowej ustawy, tak aby nowe regulacje uwzględniały obecną sytuację społeczno-gospodarczą i odpowiadały na nowe wyzwania rynku pracy. Ten pogląd wzmacnia również nasze przekonanie o konieczności dostosowania nowej regulacji do innych regulacji w systemie prawnym i zapewnienia ich spójności. W szczególności mamy na myśli Ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości z późniejszymi zmianami (tekst ujednolicony - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20001091158/U/D20001158Lj.pdf>) wraz z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie rejestru podmiotów świadczących usługi rozwojowe – Dz. U. 2017 poz.1678, oraz Ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z późniejszymi zmianami (tekst ujednolicony - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160000064/U/D20160064Lj.pdf>)
- Komentarz: Sugestie PIFS w tym zakresie nie zostały uwzględnione w oczekiwanym stopniu. W konsekwencji wiele obaw i wątpliwości omówionych w dalszej części komentarza zachowuje swoją aktualność.*

Inicjatywa nowej ustawy i niektóre proponowane regulacje pozostają w zbieżności z propozycjami Rady ds. Kompetencji Sektora Usług Rozwojowych i PIFS jakie zostały przekazane Ministerstwu Rozwoju, Pracy i Technologii w odpowiedzi na zaproszenie Ministra w dniu 24 lutego 2021 r. Propozycje te znalazły częściowe odzwierciedlenie w proponowanym projekcie ustawy, a pozostałe pozostają aktualne i zasługują na rozważenie w dalszych pracach nad tym projektem.

Komentarz: W uchwalonej ustawie nie zostały uwzględnione przywołane w opinii sugestie i propozycje.

- 2. Definicje pojęć, język.** W naszym przekonaniu szczególnie istotne jest ujednoczenie definicji pojęć i języka w kwestiach regulujących wsparcie działań służących uzyskiwaniu lub uzupełnianiu kompetencji, a także ich potwierdzania, poprzez ich dostosowanie do już wprowadzonych do systemu prawnego ustawami o których mowa w pkt.1, powyżej. Dotyczy to przede wszystkim takich pojęć jak kapitał ludzki, usługa rozwojowa, podmiot świadczący usługi rozwojowe, kompetencje, kwalifikacje, procesy walidacji i certyfikacji. Potrzeba adaptacji tych pojęć w proponowanym projekcie jest szczególnie uzasadniona propozycją zastąpienia Rejestru Instytucji Szkoleniowych rejestrem - Baza Usług Rozwojowych, co generalnie uważamy za rozwiązanie idące w dobrym kierunku.

Komentarz: W art.2 zdefiniowano czym jest w rozumieniu ustawy „instytucja szkoleniowa” (pkt 10) oraz „szkolenie” (pkt.45), które nie korespondują z pojęciami stosowanymi w ustawie o utworzeniu PARP i w BUR, z którą wsparcie przewidziane w projekcie ustawy ma być powiązane. W zakresie innych istotnych pojęć w art.99 ust. 5, mowa jest o możliwości finansowania „szczegółności walidacji i certyfikowania w rozumieniu przepisów ustawy z dn. 22 grudnia 2015 roku o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji”, co w kontekście funkcjonowania BUR z którą to wsparcie ma być bezpośrednio powiązane, również wydaje się niewystarczające. Pozostałe sugestie PIFS nie zostały uwzględnione w ustawie.

Szczególnym przykładem zastosowania w projekcie określenia nie mającego praktycznego zastosowania i jasnej definicji ustawowej jest art.95 ust.3 projektu (szkolenia .....są organizowane w formie kursu...). Wobec braku jednoznacznego zdefiniowania takiej formy usługi rozwojowej i wymogów jakie musi ona spełniać, może doprowadzić do sporego chaosu w rozstrzygnięciu co jest kursem, a co nim już nie jest.

Komentarz: Niestety, art.99 ust.3 ustawy zawiera kwestionowany przez PIFS zapis z poprzedniego projektów bez zmiany.

- 3. Baza Usług Rozwojowych.** Jak wspomniano powyżej, zastąpienie RIS Bazą Usług Rozwojowych uważamy za rozwiązanie słuszne, ale zwracamy uwagę na konsekwencje takiego rozwiązania, które nie w pełni zostały dostrzeżone i uwzględnione w projekcie ustawy. Poza istotnością kwestii definicyjnych o których mowa w punkcie 2 powyżej, warto zauważyć, że BUR, jak wynika z samej nazwy jest bazą **usług rozwojowych** i umożliwia rejestrację zarówno przez podmioty realizujące usługi bez dofinansowania jak też podmioty realizujące usługi **z dofinansowaniem ze środków publicznych**, te drugie ze znacznie poszerzonymi wymaganiami i obowiązkiem realizacji tych usług poprzez Bazę. Tymczasem projekt ustawy w art. 106 oraz art.128 ust.2 stanowią jedynie, że określone działania wspierające mogą realizować podmioty wpisane do rejestru BUR, nie określając, czy same działania mają być realizowane z wykorzystaniem BUR. Z jednej strony chodzi o usługi niewątpliwie dofinansowane ze środków publicznych, ale trudno nie dostrzec, że ustawa o utworzeniu PARP, wynikające z niej rozporządzenie i Regulamin BUR są wyraźnie zorientowane na usługi dofinansowywane w ramach programów operacyjnych ze środków UE. Ustawa o utworzeniu PARP definiuje usługę rozwojową, a BUR rozróżnia różne jej rodzaje, w tym m.in. usługę szkoleniową, usługę doradztwa, a także egzamin. Tymczasem proponowany projekt ustawy (np. m.in. w art.101 ust.1) wyraźnie rozdziela „szkolenia”, których realizatorzy mają obowiązek rejestracji w BUR, od „potwierdzenia nabycia wiedzy i umiejętności” lub „uzyskania

dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności”, nie wspominając o żadnych wymaganiach wobec realizatorów i różnicując w projekcie sposób finansowania i rozliczania tych form wsparcia rozwojowego. To tylko główne niedoprecyzowania projektu i braki spójności z obszarem już uregulowanym, które w praktyce skomplikują efektywne wykorzystanie BUR w zamierzony w projekcie sposób.

*Komentarz: **Zapisy zastępujące RIS Bazą Usług Rozwojowych(BUR) nie uległy zmianom w ostatecznie uchwalonej ustawie co może rodzić sygnalizowane przez PIFS wątpliwości interpretacyjne.***

- 4. Krajowy Fundusz Szkoleniowy.** Kierunek zmian jakiemu poddano regulacje dotyczące Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kilku elementach są zbieżne z naszymi oczekiwaniami, ale niektóre z nich budzą ostry sprzeciw. Jeżeli proponowane brzmienie art. 119 ust. 1 należy rozumieć w ten sposób jak to sugeruje uzasadnienie do projektu na stronie 33 – „zaproponowano przeznaczenie środków KFS wyłącznie na wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego, bez finansowania tzw. szkoleń miękkich – ze względu na trudności w ocenie kosztów i efektów uczenia się takich szkoleń (uwzględniono w ten sposób postulat zgłaszany przez urzędy pracy)” – to ta propozycja budzi szczególnie zdziwienie i sprzeciw. Z kilku co najmniej powodów:
- kwestia co może być uznawane , a co nie za **zawodowe kształcenie ustawiczne** podlega ciągłym zmianom jakie zachodzą w gospodarce i na rynku pracy. Pomijając samo określenie, nieostre i mało przydatne na współczesnym rynku pracy, istota problemu leży w tym, że w wielu rolach zawodowych i w różnych obszarach gospodarki nie da się poważnie dowodzić, że niesłusznie nadal określane przez niektórych jako „kompetencje miękkie” nie są oczywistymi kompetencjami zawodowymi. Za przytoczonym wyżej fragmentem uzasadnienia wyjaśniającym intencje i rozumienie art.119 ust. 1 i 9 („zawodowe kształcenie ustawiczne” jest także użyte w art.121 ust.1, 125 ust.2, 284 ust.3, 285 ust.1 oraz 286 ust.1,4 i5) nie stoi ani dowód prawny, ani współczesna wiedza merytoryczna. Kiedyś dość powszechnie stosowany podział na kompetencje tzw. „twarde” i „miękkie” miał w istocie charakter umowny, aby nie powiedzieć intuicyjny. Przydatny o tyle, o ile nie stanowił podstawy kryteriów formalnych i selektywnych regulacji prawnych, które zawsze musiały prowadzić do niejednoznacznych i subiektywnych rozstrzygnięć. Na współczesnym rynku pracy 3-ciej dekady XXI wieku taki podział jest pozbawiony merytorycznego sensu i nie odpowiada rzeczywistym potrzebom zawodowym. Wskazują na to liczne badania krajowe i zagraniczne, przywoływane w dokumentach Rządu RP (np. Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030) i obszernie przywołane już w opiniach o projekcie ustawy ze strony organizacji zaproszonych do

konsultacji społecznych projektu. To właśnie kompetencje, które znacznie lepiej określać jako osobiste i interpersonalne – przez co nie można im odmówić przymiotu istotności z punktu widzenia zawodowego! – stanowią najbardziej bolesną lukę kompetencyjną z jaką młodzi Polacy wchodzą na rynek pracy. Są to jednocześnie kompetencje których uzupełnianie stanowi często niezbędny warunek dostosowania się do zmieniających się wymagań i utrzymania się na rynku pracy dla pracowników o długim stażu na rynku pracy. **Pozostawienie proponowanego zapisu w art.119 ust.1, a w konsekwencji także w art.119 ust.9 i innych wymienionych powyżej, budziłoby wątpliwości interpretacyjne, a w rozumieniu zaprezentowanym w uzasadnieniu byłoby niezrozumiałym działaniem wbrew oczywistym potrzebom gospodarki i pozostającym w sprzeczności z dokumentami programowymi Rządu RP przyjętymi w ostatnich latach.**

Komentarz: Kwestionowane przez PIFS zapisy związane z „zawodowym kształceniem ustawicznym” zostały zmienione, a niepokojący komentarz w uzasadnieniu usunięty. Można zatem uznać, że projektodawca wycofał się z tego niezrozumiałego ograniczenia wykorzystania środków z KFS i uchwalona ustawa kwestionowanych przez nas zapisów już nie zawiera.

- nie ulega wątpliwości, że przyjęte w art.282 widełki procentowe przychodów Funduszu Pracy przeznaczanych na finansowanie zadań w ramach KFS nie będą stanowić istotnej poprawy w zaspokojeniu ogromnego popytu i znaczenie KFS w realizacji jego zasadniczego celu, malejące w ostatnich latach, nie będzie nadal istotne. Dodatkowymi czynnikami zmniejszającymi szanse na dostęp do tej formy wsparcia, czy wręcz wypierającymi zainteresowane podmioty będzie efekt wynikający z proponowanych postanowień ujętych w art.119 i 120 projektu ustawy. Z jednej strony poszerza się krąg podmiotów mogących korzystać z KFS i status osób – nie tylko zatrudnionych, ale także świadczących inną pracę zarobkową w tych podmiotach. Z drugiej strony zaproponowano obniżenie procentowego poziomu dofinansowania dla jednego uczestnika (art.120 ust.1 i 2), a dodatkowo wprowadzono roczne limity kwotowe dla jednego podmiotu (art.120 ust.3). Skutek łączny tych rozwiązań zdecydowanie ograniczy realizację głównego celu tego wsparcia w wielu podmiotach, które wobec tych progów nie rozwiążą faktycznych problemów związanych z utrzymaniem zatrudnienia i koniecznością sprostania wymaganiom zmieniającej się gospodarki. **Rozumiemy, że elementem wzmacniającym przekonanie o racjonalności wykorzystania wsparcia ze środków KFS jest udział własny korzystających ze wsparcia podmiotów, ale tylko wówczas, gdy udział tego wkładu własnego nie działa wykluczająco, biorąc pod uwagę aktualną kondycje ekonomiczną przedsiębiorców. Opowiadamy się**

zatem za limitami dofinansowania 90% (mikro) i 70% (pozostałe) w art.120 ust.1 i 2, co oznacza rozwiązanie sytuujące się pomiędzy aktualnie obowiązującymi i zaproponowanymi w projekcie ustawy. Jednocześnie wnosimy o rozważenie rezygnacji z limitów rocznych na podmiot w art.120 ust.3, które w wielu przypadkach uniemożliwią podmiotom realizację koniecznych działań.

Komentarz: Uwagi i propozycje PIFS zostały uwzględnione częściowo. Widełki określające wielkość KFS jako część Funduszu Pracy zostały utrzymane na poziomie proponowanych w poprzednich projektach (nie mniej niż 4% i nie więcej niż 6%). Spełniono ważny postulat, aby limit finansowania wynosił do 90% dla firm mikro i do 70% dla pozostałych. W zakresie limitów rocznych na podmiot, zmiana polega na utworzeniu nie trzech, a czterech kategorii wielkości podmiotów, a największy limit dla firm dużych to czternastokrotność przeciętnego wynagrodzenia(art.126 ustawy). Pozostałe zapisy dotyczące KFS, art. 125-133 oraz Dział VIII Rozdział 6 – Środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań KFS ustawy wymagają pełnej i szczegółowej analizy.

5. **Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.** Ta forma wsparcia obsługiwana jest przez pośredników finansowych (banki, instytucje finansowe) wybieranych przez BGK. Pośrednicy są odpowiedzialni m.in. za zapewnienie dostępu do usług doradczych i szkoleniowych podmiotom którym udzielono pożyczki. Kwestie zapewnienia tego dostępu reguluje art. 189 projektu ustawy w sposób, który budzi zdziwienie i sprzeciw sektora usług rozwojowych. Z niezrozumiałych względów, proponuje się zawęzić działania pośredników finansowych w celu zapewnienia możliwości skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych do współpracy z uczelniami (pytanie czy bez względu na profil?) i „za ich pośrednictwem organizacjami działającymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości, akademickimi biurami karier i centrami informacyjno-doradczymi. Trudno wyjaśnić dlaczego akurat tego typu podmioty i tylko one są szczególnie predysponowane do świadczenia profesjonalnych usług doradczych i szkoleniowych. Mamy tu do czynienia ze zbędnym (i zapewne kosztownym) pośrednictwem, a jednocześnie niezrozumiałym ograniczeniem dostępu do szerokiej oferty usług doradczych i szkoleniowych dostępnej ze strony podmiotów sektora usług rozwojowych. Można w tym wypadku zadać pytanie dlaczego, skoro w projekcie ustawy postanowiono skorzystać w przypadku rozwojowych form w wsparcia z Bazy Usług Rozwojowych prowadzonej przez PARP, dla skorzystania z tak typowych usług rozwojowych jak w przypadku osób

korzystających z pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej nie zaproponowano po prostu wymogu pośrednictwa rejestru BUR.

Komentarz: Wątpliwości i pytania PIFS pozostały bez odpowiedzi, a sugestie nie zostały uwzględnione. Ustawa zawiera uregulowanie w dotychczasowym brzmieniu – w art. 193.

Reasumując, regulacje ujęte w uchwalonej przez Sejm ustawie oznaczają istotne i rozległe zmiany w stosunku do aktualnego stanu prawnego, w tym kilka bardzo istotnych dla sektora usług rozwojowych. Szczególnie należy docenić te zmiany które wnioskowaliśmy w naszej opinii z 2022. Trudno jednak uznać nową ustawę za w pełni satysfakcjonującą. Nie udało się bowiem poprawić niektórych niedoskonałości. Nadal uważamy niektóre propozycje za niedopracowane i mocno dyskusyjne, a utrzymujące się rozbieżności w opisywaniu i definiowaniu kluczowych pojęć określających wsparcie procesu uczenia się i rozwoju za szkodliwe (np. definicje instytucji szkoleniowej i szkolenia w art.2 projektu). Deklarujemy konsekwentne starania na rzecz doskonalenia uchwalonej regulacji w przyszłości.

Spis treści ustawy – o rynku pracy i służbach zatrudnienia

Ustawa składa się z 460 art., na 340 stronach tekstu. Jego układ i struktura jest prawie identyczna jak poprzedniej wersji projektu – pierwotnej(2022r.) i poprawionej po konsultacjach (2023 r.), choć numery niektórych artykułów, kluczowych dla sektora uległy zmianom. Tekstem pogrubionym zaznaczono części zawierające szczególnie istotne kwestie dla sektora. Zbieżność uchwalonej ustawy z wersjami jej projektów nie oznacza, że w niektórych szczegółach nie nastąpiły zmiany. Weryfikacja pod tym kątem jest konieczna i pracochłonna.

Dział I - Przepisy ogólne – str. 1-13 str.1-15

Dział II – Polityka rynku pracy i dialog społeczny – 16-24

Dział III – Publiczne służby zatrudnienia – str. 24-45

Dział IV – Indywidualne konta oraz prowadzenie i udostępnianie dokumentacji w systemie teleinformatycznym str. 46-49

Dział V – Przetwarzanie danych osobowych str. 49-68

Dział VI – Rejestracja oraz status bezrobotnego i poszukującego pracy str. 68-78

Dział VII – Formy pomocy kierowane do bezrobotnych, poszukujących pracy i osób niezarejestrowanych – str.78-205, **w tym Rozdział 3 – Rozwój umiejętności i podnoszenie kwalifikacji, art.99-134, str. 93-113**

Dział VIII – Fundusz Pracy – str. 205-233, **w tym Rozdział 6 – Środki FP na finansowanie zadań w ramach KFS – art. 284-289, str.218-220**

Dział IX – Agencje zatrudnienia – str. 233-265

Dział X – OHP – str. 265 - 281

Dział XI – Nadzór i kontrola – str. 281 - 284

Dział XII – Przepisy karne – str. 285 - 287

Dział XIII – Zmiany w przepisach – str. 287 - 328 (zmiany dotyczą 53 innych ustaw, w tym także m.in.: **ustaw- o systemie oświaty, Prawa oświatowego czy Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, ale nie wnoszą one zmian merytorycznych a wynikają najczęściej z konieczności zmian redakcyjnych w związku z utratą ważności ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)**

Dział XIV – Przepisy epizodyczne, przejściowe, dostosowujące i końcowe – str. 328 -340, **w tym art. 426, 442, 452, 460, regulujące sposób i terminy stosowania przepisów istotnych dla sektora usług rozwojowych**